

FOTOGRAFIE Opdrachten – Erik Boot©

Opdracht – Digitale fotografie – Vervolg “Architectuur”

In het analoge tijdperk werden architectuur foto's voornamelijk gemaakt met technische camera's waarmee je het perspectief op de camera al kon corrigeren.

Toch kun je met je huidige camera en software nu prima en mooie architectuur foto's maken. Er speelt namelijk ook wel meer mee dan alleen de perspectief correctie.

Wat is belangrijk?

Tips en voorbeelden zijn geleent van

<https://www.digitalefotografietips.nl/fotosmaken/architectuur/>

<https://www.eoszine.nl/196540/Tony-Vingerhoets.html>

Het beste moment

Bij veel goede architectuur foto's speelt het licht een buitengewoon grote rol. Het beste moment om te fotograferen ligt vaak tegen zonsopkomst en zonsondergang. Het licht is dan een stuk zachter dan gedurende de dag. Doordat de zon veel lager staat kun je ook de kleuren van de zon in de gebouwen vangen. Zeker in de moderne architectuur, met de strakke architectuur en koude aanblik van de gebouwen, geef je zo een warm contrast aan de foto. Zeker tot een uur na zonsondergang is er nog genoeg kleur in de lucht om een interessante foto te maken. Langzaam verandert de kleur van geel naar blauw en dit blauw is uitstekend te combineren met kunstlicht, ideaal voor fotografie in de stad. Neon borden, met langere sluitertijden de lijnen van autolichten en spotjes die belangrijke gebouwen uitlichten. Allemaal creatief te gebruiken voor een foto. Tot ongeveer een uur na zonsondergang is het kunstlicht over het algemeen even sterk als het natuurlijke licht, hoewel de periode dat ze precies in balans zijn

beperkt kan zijn tot maar 10 minuten. Beide lichtbronnen zijn in balans waardoor er zowel in de lucht als op de grond voldoende detail is te zien. Hoe later het wordt hoe zwarter de lucht is en hoe groter het contrastverschil.

Lenzen

Belangrijk bij architectuurfotografie is een groothoeklens. De gebouwen zijn hoog en/of je moet werken in krappe ruimtes en de enige manier om dan een gebouw er volledig op te krijgen is met een groothoeklens. Een groothoeklens is in ons kleinbeeld formaat (full frame) een lens die 24mm en korter is. Omgerekend naar digitale camera's met een kleinere beeldchip (niet full frame) betekent dat je ongeveer bij 16mm spreekt over groothoek. Denk trouwens niet dat het hele gebouw er altijd per sé op moet, juist in de architectuur kun je uitstekend op zoek naar kleine details en deze met een telelens zo uitvergrooten dat je toch de sfeer en karakter van het gebouw vangt. Met een telelens kun je het perspectief in elkaar drukken waardoor interessante patronen kunnen ontstaan. Zoek naar patronen en een lijnenspel. Hierdoor is het soms ook niet altijd meteen duidelijk wat het onderwerp moet voorstellen, waardoor je een grotere kans hebt dat iemand langer naar je foto blijft kijken.

Compositie

Belangrijk is dat je om gebouwen heen loopt en daarmee de beste hoek ontdekt. Recht van voren de voordeur fotograferen geeft de kijker weinig idee van hoe het gebouw er precies uit ziet, je krijgt er een vlakke afbeeldingen van. Je creëert meer diepte door vanuit een hoek te fotograferen. Wissel ook je standpunt, een imposant gebouw als een kathedraal wordt nog imposanter als je het gebouw van een laag standpunt fotografeert. Verander de stad in een SimCity spel door het juist hoger op te zoeken.

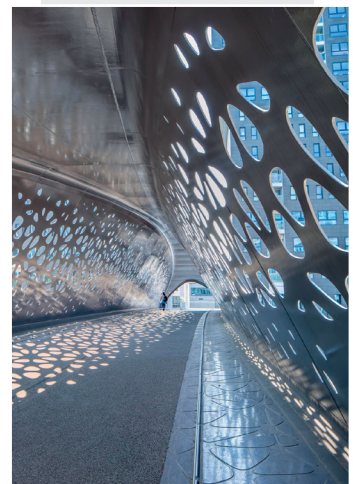
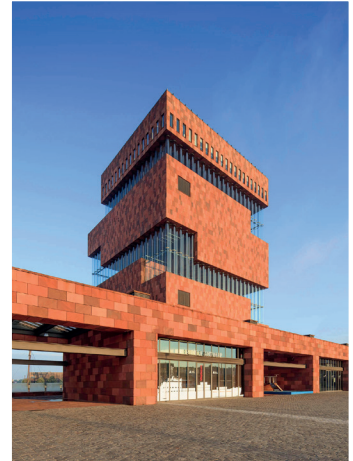
Je kunt gebruik maken van elementen in de scène om het oog naar het onderwerp te leiden. Gebruik paden, hekken en bomen om de kijker het beeld in te trekken. Denk ook aan mogelijkheden om het onderwerp van een frame te voorzien, door bijvoorbeeld door een raam of deuropening te fotograferen, gebruik te maken van een groot hek of door reflecties op de grond. Werkt met je diafragma om specifieke delen van de foto een focus te geven.

Goede architectonische onderwerpen zijn: trappen, grote pleinen, afgesloten binnenpleinen, beelden, bruggen, zwembaden, fontein, deuren, ramen, etc, etc.

Fototechniek

Scherptediepte en lage ISO waarden (=weinig ruis) is belangrijk in de architectuurfotografie. Dit betekent kleine diafragma's (= hoge f-waarden) en dit houdt in lange sluitertijden. Een statief is al snel onontbeerlijk, zeker als je tijdens zonsopkomst of zonsondergang gaat fotograferen. Gelukkig is het vaak ook wel mogelijk je camera op een prullenbak te zetten of tegen een muurtje te zetten als je geen statief bij je hebt. Controleer verder goed of de horizon wel recht staat. Vooral voor architectuurfotografie is dit erg belangrijk. Bij hoge gebouwen in een verticale foto valt het al snel op als ze uit het lood lopen en – tenzij het de toren van Pisa betreft – is dit niet de waarheid.

Maak eventueel gebruik van een polarisatiefilter. Hiermee kun je reflecties uit ramen weghalen of door er aan te draaien de kleur aanpassen. Zeker bij glas dat een speciale coating heeft of verkleurd in het zonlicht is dit effect erg leuk om te gebruiken. Vaak wordt afgeraden een polarisatiefilter te gebruiken met een groothoeklens. Door de grote

hoek wordt verder van de zon de lucht donkerder gekleurd dan de lucht dichterbij de zon. Ik vind het effect juist mooi, het brengt meestal de focus naar het onderwerp, wat ook met vignetting is te bereiken.

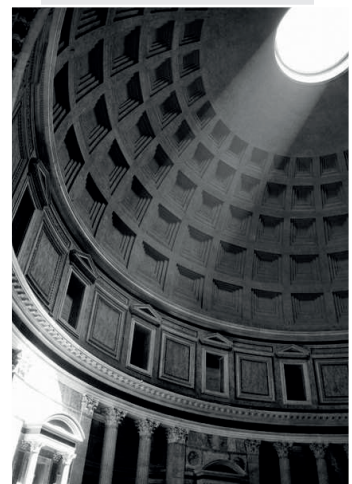
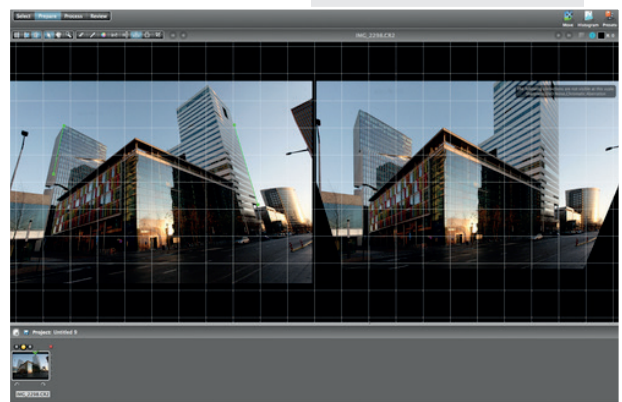
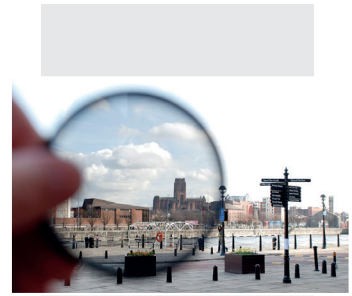
Een ander iets om rekening mee te houden is dat een polarisatiefilter een vrij dik filter is, doordat je die draairing er op hebt zitten. Hierdoor krijg je in groothoeken breder dan ongeveer 24mm een deel van het filter in beeld. Dit zie je door donkere hoekjes in de hoeken van de foto. Je kunt dit tegengaan door een dunner filter te kopen, maar die zijn weer wel duurder. Of je kunt natuurlijk een stukje uit de foto knippen.

Vertekening

Je zult merken dat als je de camera naar boven richt, vooral als je gebruik maakt van een groothoeklens, dat het lijkt alsof de gebouwen naar achteren vallen of erg scheef staan. Dit noemen we convergerende verticalen, de verticale delen lijken op de foto dichterbij elkaar te komen hoe hoger het gebouw is. Dit kan zijn eigen dynamiek aan een compositie geven, maar is soms ook buitengewoon hinderlijk voor de een architectuurfotograaf die de echte vormen van het gebouw wil laten zien.

Je kunt de vertekening tegen gaan door een minder grote hoek op de lens te kiezen of door verder naar achteren te gaan en in te zoomen. Ook kun je het hogerop zoeken, als je bijvoorbeeld in een naastgelegen gebouw tot halverwege de hoogte van het gebouw dat je wilt fotograferen kunt komen beperkt je het effect aanzienlijk. Maar het is ook mogelijk het probleem met software op te lossen. Er zijn verschillende applicaties die dit doen, van Photoshop (lens distortion filter) tot gespecialiseerde applicaties als PTLens en DXOOpticsPro. In alle gevallen kan de software de onder- of bovenkant van de foto zo oprekken dat de verticale delen ook echt verticaal op de foto komen te staan. Een deel van de foto zal hierbij een zwarte rand geven waardoor de uitsnede van de foto smaller wordt. Je kunt zelf tijdens het fotograferen al rekening houden met deze bewerkingen door aan de zijkanalen en de bovenkant extra ruimte vrij te houden. Een duurder manier is het gebruik maken van een (dure) tilt-shift lens. Deze speciale lens heeft een draaiwielje waarmee de afzonderlijke lensdelen zo kunnen worden gemanoeuvreerd dat het perspectief wordt gecorrigeerd en het gebouw er uiteindelijk toch recht op komt.

Succes!!

Samenvatting

- Het beste moment
 - zonsopkomst en zonsondergang
 - balans lucht en object
 - warme contrasten
 - koude en warme kleuren in één foto
 - lege straten
- Lenzen
 - Groothoeklens
 - meer in beeld
 - dynamiek in je foto (spanning)
 - Tele
 - plat effect
 - korte diepte scherpte
- Compositie
 - onderzoek je gebouw
 - verrassende standpunten
 - vanuit een hoek
 - doorkijkjes
 - delen van het gebouw
 - rust en lijnen in je beeld
 - doorkijkjes
 - koud staal, hard glas en rare vormen
- Techniek
 - 100 iso, weinig ruis
 - grootst mogelijke resolutie (altijd)
 - lange dieptescherpte, kleine diafragma opening
 - statief, lange sluitertijden
 - Polarisatiefilter: heldere kleuren / blauwe luchten
- Vertekening
 - zet de lijnen in photoshop recht
 - houd rekening met het bijsnijden van de foto na perspectief correctie
 - fotografeer dus extra ruimte

